

**DOMINGO J. ANDRÉS: SZERZETESJOG.
Magyarázat az Egyházi Törvénykönyv
573-746. kánonjához**

D. J. Andrés szerzetesjogi kommentára, amely Gerse Károlyné fordításában látott napvilágot, régi hiányt pótol a magyar nyelvű kánonjogi irodalom területén. Az utolsó hazai szerzetesjogi kézikönyv Schermann Egyed bencés tollából a második világháború előtt jelent meg. Ennek a kötetnek a megjelenése is hosszan váratott magára. A magyarul megjelent művet a szerző külön a magyar kiadás számára állította össze több írásából.

A szerzetesjog egyike a katolikus egyház legelevenebb jogterületeinek. A szerzetesi közösségek működésére vonatkozó szabályok már az ókortól kezdve szerepet kaptak a zsinatokon, elég ha csak a 451-es Khalkédoni zsinat 4. kánonjára gondolunk, amely a szerzetesek és a területileg illetékes püspök kapcsolatát hivatott rendezni. Az eltelt évszázadok alatt különböző alapítói szándékoktól vezetve, az emberi élet minden dimenzióját átjárva jöttek létre férfi és női közösségek. Ennek a sokszínű fejlődésnek az általános jogi rendszerezését végezte el az 1917-es *Codex iuris canonici* (487-681. kánonok). A II. Vatikáni zsinat, különösen a *Lumen gentium* 43-47. és a *Perfectae caritatis* dokumentumokkal, a szerzetesélet teológiájában is változást hozott. Az 1983. január 25-én kihirdetett új Egyházi Törvénykönyv (CIC) ezeknek a kategóriáknak megfelelően dolgozta ki, a korábbi hagyományokra építve, a megszentelt élettel és annak különböző formáival foglalkozó jogot. A CIC már a megszentelt élet intézményeiről és az apostoli élet társaságairól ejt szót. Megkülönböztetünk tehát szerzetes intézményeket, világi intézményeket és az apostoli élet társaságait, melyek közül az első kettőt közösen megszentelt élet intézményének nevezzük.

D. J. Andrés könyve ennek a területnek az egyes kánonjaihoz fűz kommentárt, továbbá a két fejezet (*A megszentelt élet intézményei* 3-241; *Az apostoli élet társaságai* 242-258) általános bevezetővel is ellátja. A magyarázatok a törvény szövegéből indulnak ki, de a szerzetesjogi hagyományon nyugszanak. A szerző figyelembe veszi a kódex óta megjelent kongregációs döntéseket és más jogszabályértékű nyilatkozatokat. De ezen túlmenően tisztában van az egyes szerzetesi közösségekben felmerülő gyakorlati problémákkal, illetve az intézmények egyedi konstitúcióival és statútumaival, amelyek szintén megújuláson mentek át az elmúlt másfél évtizedben.

A Vatikáni zsinat után egyre nagyobb teret nyertek a világi intézmények, amelyeknek tagjai nem feltétlenül fogadalommal vállalják magukra az evangéliumi tanácsokat. Hazánkban a rendszerváltással újra lehetőség nyílt a hagyományos és az új formákat követő megszentelt élet intézményeihez és apostoli élet társaságaihoz tartozó közösségek működtetésére. Az újrainduló rendek keresik a helyüket és szerepüket a magyarországi egyház életében, hogy alapítójuk szándékának, rendi hagyományaiknak is megfeleljenek, de választ tudjanak adni a kor, a társadalmi problémák és nem utolsósorban az evangelizáció kihívásainak. D. J. Andrés könyve nagy segítséget nyújt ebben a folyamatban, hiszen a hatályos egyházjog ismertetésén keresztül választ ad azokra a nap mint nap felmerülő problémákra, amelyekkel az újra induló rendek szembetalálják magukat.

A most napvilágot látott kötet a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Kánonjogi Posztgraduális Intézete megújuló sorozatának egyik darabja. (*Szent István Társulat, 1999*)

SZUROMI SZ. ANZELM